

KOTKA, TOIVO PEKKASEN PUISTO

ARKEOLOGINEN VALVONTAKAIVAUS 2008

Kaivauskertomus

FM Marita Kykyri

Kymenlaakson museo

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT:

Tutkimuskohde:	Kotka, Toivo Pekkasen puisto
Kaupunginosa/tila/kortteli, tontti:	285-4-9908-4
Tutkimuksen laatu:	Kaupunkiarkeologinen valvontakaivaus
Kohteen ajoitus:	1790-1900-luku
Peruskarttalehti:	PK 3023 12 KOTKA
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo 670554-72, ikoo 349640-56
Maanomistaja:	Kotkan kaupunki
Tutkimuslaitos:	Kymenlaakson museo
Kaivausjohtaja:	Marita Kykyri
Kenttätyöaika:	15.5-20.5. 2008
Tutkitun alueen laajuus:	110 m ²
Tutkimuksen kustantaja:	Kotkan kaupunki
Esinelöydöt ja säilytyspaikka:	KM 2008091:1-12/MV
Diapositiivit ja niiden säilytyspaikka:	KyM 51678:1-160/KyM
Kaivauskertomuksen sivumäärä:	39 s.
Kaivauskertomuksen liitteet:	3 kpl.
Kaivauskertomuksen kopiot:	MV/Rho/Haminan toimipiste, Kotkan kaupunki kaavoitustoimisto, Kymenlaakson museo
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto,Helsinki
Aikaisemmat tutkimukset:	ei aiempia tutkimuksia

TIIVISTELMÄ:

Marita Kykyri

Kymenlaakson museo vastasi toukokuussa 2008 suoritetusta arkeologisesta valvontakaivauksesta Kotkansaarella sijaitsevan Toivo Pekkasen puiston alueella. Valvontatyö tuli ajankohtaiseksi kun puistoon suunniteltiin istutettaviksi 50 kirsikkapuuta valtakunnalliseen vihervuoteen liittyen. Ennen puiden istuttamista oli puistoalueelle kaivettava kullekin puulle oma istutuskuoppansa.

Koska alue oli Museoviraston rakennushistorian osaston laatimassa kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa luokiteltu 1-luokan kohteeksi, jossa mahdollisesti oli säilynyt Ruotsinsalmen (1700-1800-luvun taite) aikaisia kerrostumia, edellytti tämä kaivaustöiden yhteydessä suoritettavaa arkeologista valvontaa. Valvontatyöstä vastasi Museoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti Kymenlaakson museo.

Kirsikkapuiden istutuskuopat kaivettiin ja dokumentoitiin neljän päivän aikana toukokuussa 2008. Valvontakaivauksen yhteydessä selvisi, että puistoalueen stratigrafia oli yksinkertainen ja kulttuurikerroskasvu heikko, mikä selittyy alueen Ruotsinsalmen ajan jälkeisellä käyttöhistorialla ja asutuksen puutteella. Kaivauksen yhteydessä havaittiin, että Ruotsinsalmen aikaista kulttuurikerrostumaa oli säilynyt puistoalueen keskustassa ja koillissivustalla, mutta että puiston lounaissivustalta vanhimmat kerrokset olivat tuhoutuneet sinne rakennetun Eteläpuistokadun linjalta.

Arkeologisia löytöjä saatiin talteen niukasti kaivauksen luonteesta johtuen, mutta vanhimmat niistä paljastuivat alueen stratigrafisesti alimmista kerroksista ja ovat yhdistettävissä Ruotsinsalmen aikaan. Ruotsinsalmen horisontista talteen saatiin tyypillistä kaupunkiarkeologista talousjätettä: pullolasia ja keramiikkaa.

SISÄLLYSLUETTELO:

1. JOHDANTO	5
2. PUISTOALUEEN HISTORIAA	5
3. KENTTÄTYÖ-, DOKUMENTOINTI- JA MITTAUSMENETELMÄT	9
4. TUTKIMUSALUEET	10
5. KAIVAUSHAVAINTOJEN ESITTÄMISEN PERIAATTEET	10
6. KAIVAUSHAVAINNOT – KERROKSET JA RAKENTEET	11
6.1. Istutuskuopparyhmä I – kuopat n:o 1-4	11
6.2. Istutuskuopparyhmä II – kuopat n:o 5-9	13
6.3. Istutuskuopparyhmä III – kuopat n:o 10-16	15
Yhteenveto – istutuskuopparyhmät I-III	18
6.4. Istutuskuopparyhmä IV – kuopat n:o 17-19	18
6.5. Istutuskuopparyhmä V – kuopat n:o 20-29	20
Yhteenveto – istutuskuopparyhmät IV-V	24
6.6. Istutuskuopparyhmä VI – kuopat n:o 30-37	25
Yhteenveto – istutuskuopparyhmät VI	29
6.7. Istutuskuopparyhmä VII – kuopat n:o 38-42	29
6.8. Istutuskuopparyhmä VIII – kuopat n:o 43-49	32
Yhteenveto – istutuskuopparyhmät VII-VIII	35
7. ARKEOLOGINEN LÖYTÖAINEISTO	35
8. YHTEENVETO	36
9. LÄHDELUETTELO	39
9.1. Painamattomat lähteet	39
9.2. Painetut lähteet	39
10. LIITELUETTELO	39

1. JOHDANTO

Kymenlaakson museo vastasi toukokuussa 2008 suoritetusta arkeologisesta valvontakaivauksesta Kotkan Toivo Pekkasen puiston alueella (kuva 1). Valvontatyö tuli ajankohtaiseksi kun puistoon suunniteltiin istutettaviksi 50 kirsikkapuuta valtakunnalliseen vihervuoteen liittyen. Kirsikkapuilla, joista osan istuttivat Kotkansaaren Keskuskoulun oppilaat 23.5. 2008, haluttiin kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksosen mukaan ”luoda puistomiljööseen lisää japanilaistunnelmia” (Kaupunkilehti Ankkuri 14.5. 2008).

Ennen puiden istuttamista oli puistoalueelle kaivettava kullekin puulle oma istutuskuoppansa. Koska alue oli Museoviraston rakennushistorian osaston laatimassa kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa luokiteltu 1-luokan kohteeksi, jossa mahdollisesti oli säilynyt Ruotsinsalmen aikaisia kerrostumia, edellytti tämä, että ennen istutuskuoppien kaivutöitä oli Museoviraston kanssa neuvoteltava tarvittavista toimenpiteistä (Hakanpää 2007:34, 57). Museovirasto katsoi riittäväksi tutkimustavaksi arkeologisen valvonnan, jonka sopimuksen mukaisesti suoritti Kymenlaakson museo.

Ennen varsinaisen kaivutyön alkamista, tehtiin puistoalueelle 29.4. 2008 maastokatselmus, johon osallistuivat Kotkan kaupungin puistotoimesta kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksonen, työmestari Ari Väisänen sekä allekirjoittanut. Katselmuksen yhteydessä käytiin läpi alustava kirsikkapuuryhmien istutussuunnitelma paikan päällä. Allekirjoittanut valokuvasi istutuskuopparyhmien alustavat sijaintipaikat 14.5. 2008. Lopulliset, yksilöidyt kirsikkapuiden istutuskuoppien paikat merkittiin paaluin puistoalueelle 15.5. 2008 H. Laaksosen ohjeiden mukaisesti, missä yhteydessä suoritettiin myös puistoalueen yleisvalokuvaus.

Istutuskuopat kaivettiin ja dokumentoitiin neljän päivän aikana 15.5.-20.5. 2008. Konekaivun valvonnasta, samoin kuin istutuskuoppien dokumentoinnista kenttätöiden yhteydessä vastasi allekirjoittanut. Puistoalueen ja istutuskuoppien yleiskartoituksesta vastasivat mittausetumies Jouni Koho ja mittausmies Pentti Siiskonen Kotkan kaupungin kaupunkimittauksesta. Kymenlaakson museon valokuvaaja Tiina Leinonen valokuvasi kirsikkapuiden istuttamistapahtuman Toivo Pekkasen puistossa 23.5. 2008.

Kaivausten jälkityöt suoritettiin maaliskuussa 2009. Allekirjoittanut vastasi kaivauskertomuksen ja sen liitteiden laatimisesta sekä löytöjen luetteloinnista. Tutkija Ari Ryökkynen luetteli kaivausten valokuvamateriaalin ja mittausteknikko Leif Johansson työsti kaivausten mittausaineiston ja laati sen pohjalta kaivaukseen liittyvän yleiskartan.

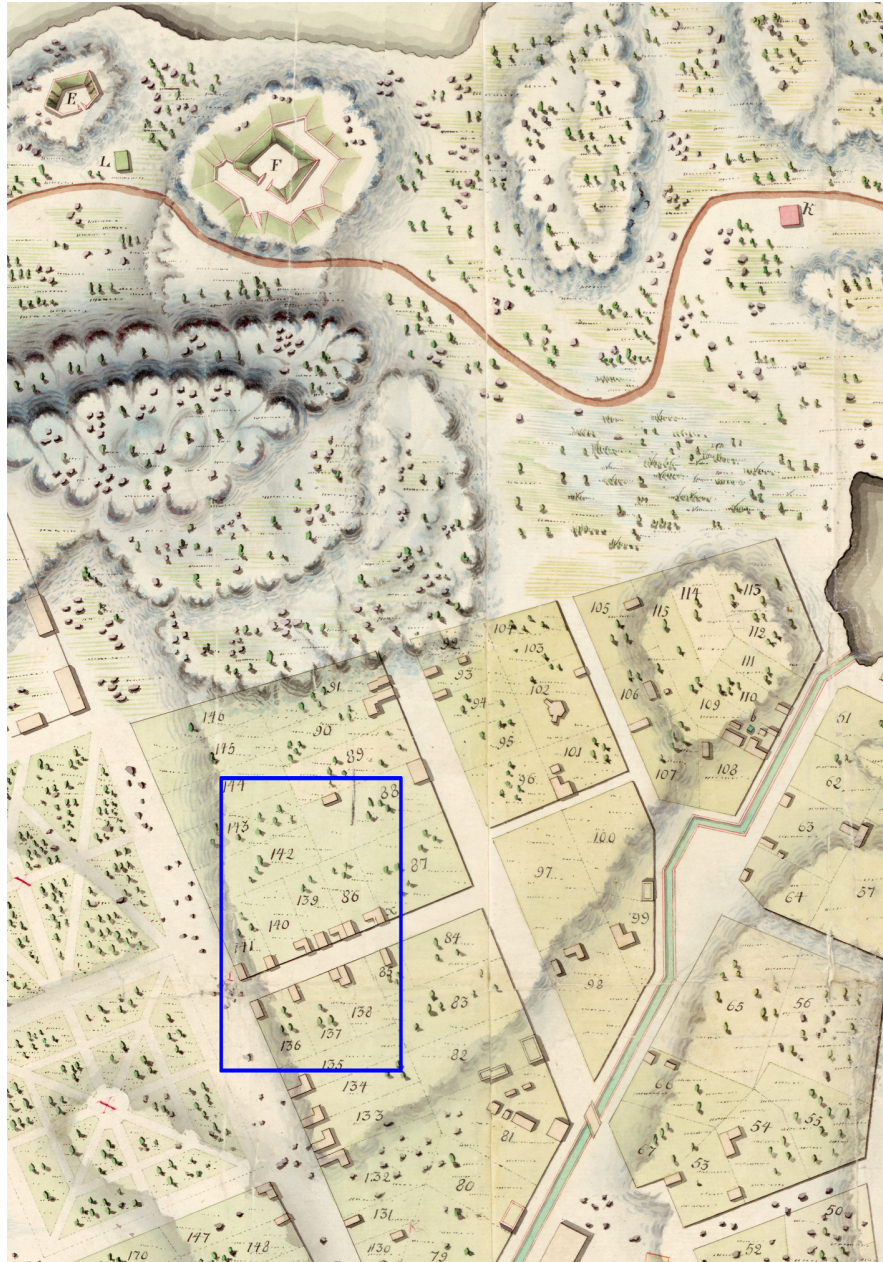
2. PUISTOALUEEN HISTORIAA

Nykyisin Toivo Pekkasen puistona tunnetun alueen (80x110m) puistohistoria on varsin lyhyt, ainoastaan 40 vuotta. Ensimmäisen kerran alue ilmaantuu kartalle kuitenkin jo 1790-luvulla, jolloin Ruotsinsalmen linnoituskaupungin asutusta varten Kotkansaarelle kaavoitettiin 62 ha:n kokoinen alue. Vanhoihin asemakaavakarttoihin liittyvien asukasluetteloiden perusteella tiedetään, että nykyisen puiston alueella sijaitsevilla tonteilla asui vuonna 1797 mm. useita majureita, tykistön kapteeni, komissaari sekä lääkäri. Vuoden 1801 kartan asukasluettelosta löytyy lisäksi mm. pietarilainen kauppias, matruuseja, alipursimiehiä sekä majoitusmestareita (Hakanpää 2007:13, 35, 57; ks. kuva 2).

Suomen sodan myötä valtakunnan raja siirtyi Haminan rauhan yhteydessä (1809), ja Ruotsinsalmien merilinnoitus menetti sotilaallisen merkityksensä. Kotkansaarelle asemakaavoitettu kaupunkimainen yhdyskunta rakennuksineen rappeutui ja autioitui.

Kuva 1: Toivo Pekkasen puiston sijainti Kotkansaarella (vihreä ympyrä).
Virastokartta. Kotkansaari. Mk 1:15 000.

Kuva 2: Toivo Pekkasen puiston aluetta vuonna 1801 (sininen kehys). Karttaan liittyvän asukasluettelon perusteella tiedetään, että Ruotsinsalmen aikaan puiston Koulukadun sivustalla asui mm. pietarilainen kauppias Grigorij Filipov (tontti 136), 2. eskaaderin nuorempi aliupseeri Vasili Mihailov (tontti 137) sekä 3. eskaaderin matruusit Ilja Filipov ja Nikolai Osipov (tontit 138 ja 85). Ylhäällä vasemmalla meren rannalla näkyvät patteri n:o 3 (E) sekä redutti Kotka (F).

(Ruotsinsalmen sataman asemakaava Kotkansaarella vuodelta 1801. Piirtäjä insinööri-luutnantti Dobrynin. Alkuperäinen kartta: Suomen Kansallisarkisto. Akti 297/2D. Käännös venäjämästä suomeen: Galina Vangonen 16.10. 2007).

Kuva 3: Nykyisen Toivo Pekkasen puiston ja sen lähialueelle (sininen kehys) on vuoden 1886 karttaan merkitty pääasiallisesti niittyä, pensakoitunutta niittyä sekä puita. Jo vuoden 1801 kartalla näkyvän NW-SE –suuntaisen kadun lounaispuolella näkyy punaisin neliöin merkittyjä asuinrakennuksia (vrt. kuva 2). Ylhäällä vasemmalla meren rannalla näkyvät patteri n:o 3 sekä redutti Kotka.

(Senaatin kartasto IX:40. Kotka. Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto. Kansallisarkisto).

Seuraavan kerran nykyisen Toivo Pekkasen puiston alue esiintyy varsinaisella asemakaavakartalla vasta vuonna 1878, jolloin komissionimaanmittari Konstatantin Järnefelt laati Kotkan kaupungin ensimmäisen asemakaavan. Asemakaavakartassa nykyistä puistoa vastaava alue on suunniteltu asuinkortteliksi (Halila 1953:95). Myöhemmissäkin asemakaavoissa puistoalue on kaavoitettu asuintonteiksi, mutta tähän päivään mennessä puistoalueelle ei sitten Ruotsinsalmen aikojen ole sijainnut varsinaisia asuinrakennuksia.

Nimi ”Toivo Pekkasen puisto” esiintyy ensimmäistä kertaa nykyisen puistoalueen merkityksessä Olli Kivisen Kotkansaarta varten vuonna 1964 laatimassa asemakaavaluonnoksessa. 1960-luvun kaavaluonnoksessa, joka vahvistettiin vuonna 1969, nykyisen Toivo Pekkasen puiston länsiosaan suunniteltiin myös kaupungin uutta kirjastotaloa, joka ei kuitenkaan koskaan toteutunut. Samaan kaavaan liittyen poistettiin silloisen Eteläpuistokadun NW-pää ja se muutettiin jalankululle varatuksi katualueeksi (Kivinen 1964:42, 45).

Toivo Pekkasen puisto säilyi aina 1950-luvulle saakka lähes luonnontilassa, pensasta ja puuta kasvavana saarekkeena ympäröivien asuinkortteleiden keskellä. Asuinrakennuksia ei alueella enää 1900-luvulla ollut, mutta puistossa on vuosikymmenten saatossa sijainnut muutamia tilapäisluontoisia rakennuksia ja rakennelmia. Näistä voi mainita mm. kevytrakenteisen makkaranmyyntikojun, joka rakennettiin vuonna 1968 aivan puiston N-kulmaan. Puiston W-nurkkaan, Koulukadun suuntaisesti, oli puolestaan jo vuonna 1950 rakennettu pohja-alaltaan 52 m²:n kokoinen kioski. Lisäksi puiston Kymenlaakson kadun sivustalla on 1950-luvulla sijainnut myös minigolf-kenttä (620 m²) lipunmyyntikojuineen (Toivo Pekkasen puisto. Rakennuspiirustukset).

3. KENTTÄTYÖ-, DOKUMENTOINTI- JA MITTAUSMENETELMÄT

Valvontakaivauksen tavoitteena oli selvittää Toivo Pekkasen puiston alueella mahdollisesti vielä koskemattomina säilyneiden Ruotsinsalmen aikaisten kerrostumien ja rakenteiden sijainti, laajuus ja luonne puistoon kaivettavien istutuskuoppien alueella. Tästä johtuen kuoppien kaivu suoritettiin arkeologin valvonnassa. Ennen kaivettujen kuoppien täyttämistä istutettavien puiden vaatimalla multasekoituksella, valokuvattiin jokainen kuoppa (yleiskuvat) ja kunkin kuopan ”edustavin” seinämä siistittiin ja dokumentoitiin valokuvaten sekä sanallisin muistiinpanoin. Kaivutyön yhteydessä mitattiin myös jokaisen istutuskuopan keskikoordinaatti (yleiskartta mk 1:500).

Maankaivu suoritettiin kaivinkoneella (Kotkan kaupungin kunnallistekninen osasto) ja pienempiä kaivausvälineitä, lapiota ja lastaa, käytettiin ainoastaan kuoppien seinämien siistimisessä. Lähtökohtaisesti kaivettavien istutuskuoppien koko oli 120x120cm ja syvyys 60 cm, mutta paikoin kuopat jouduttiin kaivamaan tätä laajemmiksi ja syvemmiksi (ks. luku 6).

Valvonnan yhteydessä otettiin talteen ainoastaan ne löydöt, joiden kerroskuuluvuus oli selvä. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että ainoastaan kuoppien seinämien siistimisen yhteydessä löytyneet, yksilöityihin kerroksiin varmuudella liittyneet löydöt otettiin talteen. Jälkitöiden yhteydessä näistäkin luettelointiin ainoastaan vanhimmat ja sekoittumattomista kerroksista löytyneet Ruotsinsalmen aikaan ajoittuvat löydöt (KM 2008091:1-12; liite 3).

Puistoalueelle ei luotu omaa itsenäistä koordinaatistoa vaan istutuskuopat on kiinnitetty Kotkan kaupungin koordinaattijärjestelmään (VVJ-järjestelmä). Kaivauksen yhteydessä mitatut korkeudet on määritetty N43-korkeusjärjestelmässä ja yleiskartoitukseen liittyvät mittaukset suoritettiin Trimble S6 robottitakymetrillä sekä Trimble RG Rtk /Gps-laitteella.

4. TUTKIMUSALUEET

Toivo Pekkasan puiston alueelle kaivettiin alustavista suunnitelmista hieman poiketen yhteensä 49 kirsikkapuiden istutuskuoppaa. Puistoalueelle kaivettujen kuoppien yhteispinta-ala oli 110 m² ja kaivettu maamäärä 67 m³ (liite 1).

Istutuskuopat kaivettiin ryhmissä istutussuunnitelmaa noudattaen Koulukadun sivustalta aloittaen, ja edeten yleiskarttaan (liite 1) merkityn numeroinnin mukaisesti Eteläpuistokadun sivustalle, jonne viimeiset istutuskuopista kaivettiin. Kaivettavien kuoppien suunniteltu koko oli 120x120x60 cm, mutta käytännössä kuoppien laajuus vaihteli välillä 130x130 – 200x180 cm ja syvyys välillä 35-80 cm. Kaivettujen kuoppien syvyyteen vaikutti osittain varsin pinnassa sijaitseva peruskallio, mistä johtuen osa kuopista jäi suunniteltua matalammiksi. Istutusryhmän VI kuopat jätettiin sen sijaan tarkoituksella hieman muita matalammiksi, sillä jatkosuunnitelmissa oli myöhemmin kohottaa alueen maanpintaa sinne tuotavalla multatäytöllä.

Koulukadun sivustalle kaivettiin yhteensä 16 istutuskuoppaa (istutusryhmät I-III) kolmeen erilliseen, mutta toisiaan lähellä sijaitsevaan ryhmään (kuvat 4 ja 6). Istutusryhmät IV-V sijaitsivat puiston lävitse E-W -suunnassa kulkevan puistokäytävän S-sivustalla puiston keskustassa (kuva 8). Yhteensä näihin kahteen ryhmään kaivettiin 11 istutuskuoppaa.

Ryhmä VI:n kahdeksan kuoppaa sijaitsivat edellistä ryhmää hieman lännempänä, puiston lävitse kulkevan puistokäytävän S-sivustalla (kuva 10). Loput kaivetuista istutuskuopista (12 kpl) kaivettiin kahteen ryhmään (VII-VIII) Eteläpuistokadun sivustalle (kuva 12). Istutuskuoppien koordinaatit on ilmoitettu luvussa 6 kuoppien perustietojen yhteydessä.

5. KAIVAUSHAVAINTOJEN ESITTÄMISEN PERIAATTEET

Kirsikkapuiden istutuskuoppien stratigrafiaan ja puiston käyttöhistoriaan liittyvät havainnot ja tulkinnot on esitetty luvussa 6 istutuskuopparyhmittäin ja kuopittain numerojärjestyksessä, ja ne perustuvat kenttätyön yhteydessä tehtyyn dokumentointiin. Yksittäisten kuoppien ja niiden kerrosten sekä rakenteiden kuvaus noudattaa kaikkien istutuskuopparyhmien osalta samaa järjestystä ja muotoa. Ensimmäisenä kuvataan istutuskuopparyhmä I ja sen kuopat n:o 1-4 juoksevassa numerojärjestyksessä, sen jälkeen istutuskuopparyhmä II jne.

Jokaisesta yksittäisestä kuopasta ilmoitetaan perustiedot: laajuus, keskikoordinaatti ja z-pinta/-pohja. Dokumentoidun seinämän kerrokset kuvataan sanallisesti ylimmästä alimpaan, missä yhteydessä tarkan kerroskoostumuksen lisäksi ilmoitetaan myös dokumentoinnin yhteydessä mitattu kerrospaksuus. Lisäksi kerroksista talteen otetusta löytöaineistosta on annettu yleiskuvaus.

Yksittäisten kerrosten syntytapaan tai niiden ikään liittyviä arvioita ei ole systemaattisesti esitetty, johtuen kuoppien pienialaisuudesta, kerroksista talteen saatujen löytöjen vähyydestä sekä arkeologisen vertailumateriaalin puutteesta puistoalueelta. Jokaisen istutuskuopparyhmän ja sen kuoppien perustietojen esittelyn yhteyteen (luku 6) on kuitenkin liitetty yhteenveto, jossa istutuskuoppien tehtyjä kerroshavainnoja tarkastellaan myös ajoituksen (suhde Ruotsinsalmen aikaan) näkökulmasta.

6. KAIVAUSHAVAINNOT – KERROKSET JA RAKENTEET

6.1. Istutuskuopparyhmä I – kuopat n:o 1-4

Kuva 4: Kirsikkapuiden istutuskuopparyhmät I-III sijaitsevat Toivo Pekkasen puiston Koulukadun sivustalla. Aluetta ennen kaivutyötä. N. Kuva KyM/M. Kykyri.

Kuoppa n:o 1

Koko: 200x180 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705678.147, E 496645.276; z-pinta: +7.79 m.m.p.y.; z-pohja: + 7.19 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0 = nurmikenttä, jonka z-pinta = + 7.79 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: keskiharmaa, pakkaantunut, hiesun sekainen multa, jossa hieman pieniä tiilenmurenia ($\emptyset \leq 0,5$ cm) sekä muutama pikkuriikkinen nokitäplä. Löydöt: resentin pullolasin sekä punasavikeramiikan seinämäpala. Kerrospaksuus 15 cm. →

Krs 2: vaaleanoranssi, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa $\emptyset$ 1-10 cm kokoisia kiviä. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 2

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705677.777, E 496648.736; z-pinta: +7.61 m.m.p.y.; z-pohja: + 6.96 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 7.61 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: pakkaantunut, ruskeanharmaa ja hiesuinen multa, jossa hieman särmikkäitä kiviä, joiden $\emptyset$ 1-5 cm. Paksuus 25 cm. →

Krs 2: vaaleanoranssi, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 3

Kuva 5: Kuopan n:o 3 NW-seinämää. Pohjamaan päällä sijaitsi ainoastaan yksi kerros, joka oli hiesunsekaista multaa. SE.
Kuva KyM/M. Kykyri.

Koko: 200x180 cm, suunta: NW-SE, keskikoordinaatti N 705675.250, E 496644.170;
z-pinta: +7.76 m.m.p.y.; z-pohja: +7.11 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuna:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.76 m.m.p.y. Paksuus 5-7 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiesuinen multa, jossa runsaasti kiveä ($\emptyset$ 1-10cm). Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 2: vaaleanoranssi, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin. Keskeltä kuoppaa paljastui paikalla aiemmin kasvaneen puun juuristo, mistä johtuen havaintojen teko kuopan seinämistä oli hankalaa.

Kuoppa n:o 4

Koko: 150x120 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705674.107, E 496647.193;
z-pinta: +7.73 m.m.p.y.; z-pohja: + 7.13 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuna:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 7.73 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: erittäin pakkaantunut, harmaanruskea ja hiesuinen multa, jossa muutama rautaoksidisaostuma. Paksuus 15 cm. →

Krs 2: vaaleanoranssi, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa pieniä kiviä ($\varnothing$ 1-5 cm). Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

6.2. Istutuskuopparyhmä II – kuopat n:o 5-9

Kuva 6: Istutuskuopparyhmä II:n kuopat kaivettuina. NW. Kuva KyM/M. Kykyri.

Kuoppa n:o 5

Koko: 170x170 cm, keskikoordinaatti N 705662.083, E 496653.489;
z-pinta: +7.79 m.m.p.y.; z-pohja: + 7.09 m.m.p.y.

N-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.79 m.m.p.y. →

Krs 1: tummanruskea, erittäin pakkaantunut multa, jossa muutama pieni tiilenpala ($\varnothing \leq 5$ cm). Kerros vaihtui alaosastaan oranssiläikkikääksi ja rautaoksidipitoiseksi hiesuksi. Löydöt: keskeltä multakerrosta vihreä, irisoitunut pullolasin seinämäpala. Kerrospaksuus 35-40 cm. →

Krs 2: oranssilakukas ja rautaoksidipitoinen hiesu, joka jatkui alaspäin. Steriili pohjamaa.

Kuoppa n:o 6

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705664.829, E 496656.282;
z-pinta: +7.59 m.m.p.y.; z-pohja: +6.89 m.m.p.y.

N-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuna:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.59 m.m.p.y. Paksuus 10 cm. →

Krs 1: harmaanruskea, erittäin pakkaantunut, hieno multa. Kerroksessa esiintyi hieman $\emptyset$ 5-15 cm:n kokoisia kiviä. Kerrospaksuus 40 cm. →

Krs 2: harmaa, paikoin oranssilaikukas ja rautaoksidipitoinen hiesu, joka jatkui alaspäin. Steriili pohjamaa.

Kuoppa n:o 7

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705661.427, E 496656.405;
z-pinta: +7.73 m.m.p.y.; z-pohja: + 7.03 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuna:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.73 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: harmaanruskea, erittäin pakkaantunut multa, jossa muutama puhtaan saven täplä $\emptyset \leq 3$ cm. Alaosastaan (alimmat 10 cm) kerros vaihettui harmaaksi, paikoin erittäin oranssiseksi ja rautaoksidipitoiseksi hiesuksi (pohjamaa). Paksuus 30 cm. →

Krs 2: harmaa, paikoin erittäin rautaoksidipitoinen ja oranssilaikukas hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 8

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705660.952, E 496660.629;
z-pinta: +7.78 m.m.p.y.; z-pohja: +7.08 m.m.p.y.

SE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 7.78 m.m.p.y. Paksuus 8 cm. →

Krs 1: tummanruskea, erittäin pakkaantunut multa, jonka keskellä oranssibeigen hiesun linssi, jonka paksuus 20 cm ja pituus 70 cm. Multakerroksen paksuus 45 cm. →

Krs 2: tummanruskea, erittäin pakkaantunut multa, jossa pieniä kiviä ($\emptyset \leq 1$ cm). Kerrospaksuus 10 cm.

Krs 3: oranssi, erittäin rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 9

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705665.148, E 496659.784;
z-pinta: +7.56 m.m.p.y.; z-pohja: +6.96 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.56 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: ruskea, erittäin pakkaantunut multa, jossa hieman pientä kiveä ($\emptyset \leq 5$ cm). Löydöt: kerroksesta moderni liimaputkilo. Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 2: tummanruskea, pakkaantunut multa, jossa pientä kiveä ($\varnothing \leq 5$ mm) ja yksittäisiä hiilenhippuja ($\varnothing \leq 5$ mm). Paksuus 10 cm. →

Krs 3: vaaleanharmaa, savinen, hiesu, joka rautaoksidilaikukas. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

6.3. Istutuskuopparyhmä III – kuopat n:o 10-16

Kuoppa n:o 10

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705647.259, E 496649.751;
z-pinta: +8.14 m.m.p.y.; z-pohja: +7.44 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.14 m.m.p.y. Paksuus 10 cm. →

Krs 1: ruskea, pakkaantunut multa, jossa runsaasti kiviä, joiden $\varnothing$ pääasiallisesti 5-20 cm. Isojen kivien lisäksi kerroksessa esiintyi myös pienempää kiveä ($\varnothing \leq 5$ cm) ja pientä tiilen murenta.
Löydöt: valkoista koristelematonta fajanssia (KM 2008091:1) sekä vihreää pullolasia (KM 2008091:2). Kerrospaksuus 30-40 cm. Ruotsinsalmen aikainen horisontti. →

Krs 2: harmaa, savinen, hiesu, joka rautaoksidilaikukas. Steriili, pientä kiveä ($\varnothing \leq 5$ cm) sisältävä pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 11

Kuva 7: Kuoppa n:o 11 ja sen S-profiili siistittynä. Kuopan yläosassa näkyy paksu multakerros ja sen alaosassa rautaoksidin ruskeaksi värjäämä pohjamaa. Taustalla istutusryhmä IV:n kuopat paaluin merkattuina. N. Kuva KyM/M. Kykyri.

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705650.445, E 496651.908;
z-pinta: +8.19 m.m.p.y.; z-pohja: +7.54 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.19 m.m.p.y. Paksuus 6 cm. →

Krs 1: ruskea, pakkaantunut ja kostea multa, joka aavistuksen savensekainen. Aivan kerroksen pohjalla, kerrosten 1 ja 2 rajalla, esiintyi hieman pientä ja liuskemaista tiilenmurenta ($\emptyset \leq 1,5$ cm). Kerrospaksuus 25-30 cm. →

Krs 2: vaaleanruskea hiesu, joka paikoin rautaoksidilaikukas. Steriili pohjamaa, joka jatkuu alaspäin.

Kuoppa n:o 12

Koko: 150x150 cm, keskikoordinaatti N 705647.960, E 496654.529;
z-pinta: +8.10 m.m.p.y.; z-pohja: +7.35 m.m.p.y.

N-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.10 m.m.p.y. Paksuus 10 cm. →

Krs 1: ruskea, kuohkea ja irtonainen multa, jossa ohut harmaan hiesun linssi (pituus 50 cm ja paksuus 5 cm). Kuoppa oli täynnä paikalla aiemmin kasvaneen puun juuria. Paksuus 30-35 cm. →

Krs 2: vaaleanruskea hiesu, joka paikoin rautaoksidilaikukas. Steriili, pienen kiven ($\emptyset \leq 10$ cm) sekainen pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 13

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705651.575, E 496654.721;
z-pinta: +8.10 m.m.p.y.; z-pohja: +7.40 m.m.p.y.

N-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 8.10 m.m.p.y. Paksuus 8 cm. →

Krs 1: ruskea multa, tiukka ja pakkaantunut, jossa muutama pieni ($\emptyset 10$ cm) kivi. Löydöt: ruskeaa ja vihreää, resenttiä pullolasia. Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 2: ruskea, irtonainen ja hiekkansekainen multa, jossa runsaasti pientä, särmikästä ($\emptyset 5$ cm) kiveä. Löydöt: valkoista koristelematonta fajanssia (KM 2008091:4) sekä lasittamattoman harmaasaviastian (slaavilainen keramiikka, KM 2008091:3) suureuna- ja seinämäpala. Kerrospaksuus 10 cm. Ruotsinsalmen aikainen horisontti. →

Krs 3: vaaleanruskea hiesu, joka rautaoksidilaikukas. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 14

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705650.593, E 496658.469;
z-pinta: +8.10 m.m.p.y.; z-pohja: +7.40 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 8.10 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerroksessa esiintyi männynkaarnaa, oksankatkelmia mm. orgaanista ainesta. Paksuus 15-20 cm. →

Krs 2: tummanruskea, pakkaantunut multa. Paksuus 20 cm. →

Krs 3: tummanruskea, irtonainen multa, jossa pieniä särmikkäitä kiviä ($\emptyset$ 5 cm). Paksuus 10 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea hiesu, joka rautaoksidilaikukas. Steriili pohjamaa, joka jatkuu alaspäin.

Kuoppa n:o 15

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705653.803, E 496659.883;
z-pinta: +7.91 m.m.p.y.; z-pohja: +7.21 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 7.91 m.m.p.y. Paksuus 6 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerroksessa esiintyi männynkaarnaa, oksankatkelmia ym. orgaanista ainesta. Paksuus 15-20 cm. →

Krs 2: tummanruskea, pakkaantunut multa, joka paikoin savansekainen. Löydöt: sininen muovin palanen sekä punasavikeraamisen astian suureunapala.

Krs 3: tummanruskea, irtonainen multa, jossa pieniä kiviä ($\emptyset \leq 10$ cm). Paksuus 10 cm. →

Krs 4: oranssi hiesu, joka rautaoksidilaikukas. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin ja jossa esiintyy pientä, särmikästä kiveä ($\emptyset \leq 5$ cm).

Kuoppa n:o 16

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705651.803, E 496662.719;
z-pinta: +7.97 m.m.p.y.; z-pohja: +7.32 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +7.97 m.m.p.y. Paksuus 6 cm. →

Krs 2: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerroksessa esiintyi männynkaarnaa, oksankatkelmia ym. orgaanista ainesta. Paksuus 45 cm. →

Krs 3: ruskea hiesu, joka savansekainen. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin. Pohjamaan päällä sijainneet alkuperäiset kerrokset oli jossain vaiheessa kuorittu pois ja kaivaustilanteessa pohjamaan päällä sijaitseva enää resentti kompostimullasta koostuva täyttökerros.

Yhteenveto - Istutuskuopparyhmät I-III

Kuopat 1-16

Puiston Koulukadun sivustan istutuskuopille oli yhteistä stratigrafian yksinkertaisuus ja kulttuurikerrosten vähyys. Kuopat poikkesivat kerrostensa suhteen toisistaan vain vähän, mutta kolmen istutuskuopparyhmän (I-III) välillä oli kuitenkin havaittavissa joitain selviä eroja.

Luoteisimman ryhmän (I) kuopissa tuli steriili pohjamaa vastaan jo 25-40 cm:n syvyydellä nurmikentän pinnasta. Kuopissa oli pohjamaan päällä jäljellä ainoastaan yksi multakerros, joka siitä esiin tulleiden löytöjen perusteella oli ainakin paikoin sekoittunut. Mikäli paikalla on aiemmin ollut muita kulttuurikerroksia, ovat ne aikojen kuluessa tulleet poiskuorituiksi ja siirretyiksi pois alueelta.

Kaakkoon, ryhmien II ja III suuntaan siirryttäessä, kulttuurikerrosten yhteenlaskettu paksuus kasvoi, ja kerroksia oli pohjamaan päällä keskimäärin noin 50 cm syvyydeltä. Osassa kuopista (n:ot 8-9, 13-15) esiintyi pohjamaan päällä kaksi koostumukseltaan toisistaan poikkeavaa multakerrosta, joista alempi, suoraan pohjamaan päällä sijaitseva kerros oli selvästi ohuempi (5-10 cm). Paikoin kuopissa esiintyi hiiltä (kuoppa 9) sekä tiiltä (kuoppa 11) multakerroksen ja sen alla sijaitsevan steriilin pohjamaan vaihteessa.

Löytöjä, jotka ovat ajoitettavissa Ruotsinsalmen aikaan (1700-luvun loppu - 1800-luvun alku), löytyi alemmasta multakerroksesta kuopasta n:o 13, samoin kuin kuopasta 10, jonka seinämissä oli kahden päällekkäisen multakerroksen sijasta erotettavissa ainoastaan yksi, hyvin paksu, multakerros (vrt. kuoppa 11). Kuopista tehtyjen havaintojen perusteella puiston Ruotsinsalmen aikaiseen asutukseen yhdistettävissä olevaa horisonttia on säilynyt puiston koillisivustalla, joskin osista istutuskuopista löydetyt reserit löydöt samoin kuin kerroshavainnotkin viittaavat stratigrafisesti alinten kulttuurikerrosten paikoitellen tuhoutuneen tai poistetun alueelta.

6.4. Istutuskuopparyhmä IV – kuopat n:o 17-19

Kuva 8: Istutuskuopparyhmien IV-V aluetta. SW. KyM/M. Kykyri.

Kuoppa n:o 17

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705639.751, E 496653.440;
z-pinta: +8.29 m.m.p.y.; z-pohja: +7.64 m.m.p.y.

SE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.29 m.m.p.y. Paksuus 8 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerroksessa esiintyi männynkaarnaa, oksankatkelmia ym. orgaanista ainesta. Löydöt: resentin, punasavisen kukkaruukun seinämäpala. Kerrospaksuus 15 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, savinen ja pakkaantunut hiesu, jossa muutama kivi ($\emptyset \leq 10$ cm). Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, paikoin oranssi hiesu, joka rautaoksidilaikkuinen. Kerros sisälsi runsaasti särmikästä kiveä, jonka $\emptyset$ oli 5-20 cm. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 18

Koko: 150x130 cm, suunta:N-S, keskikoordinaatti N 705635.919, E 496651.361;
z-pinta: +8.61 m.m.p.y.; z-pohja: +7.96 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.61 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerrospaksuus 5-10 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, joka rautaoksidilaikkuinen. Paksuus 25 cm. →

Krs 3: erittäin pakkaantunut, hiekkainen multa, joka paikoin saven sekainen. Kerroksen pohjalla, aivan sen ja pohjamaan (krs. 4) vaihteessa esiintyi pientä kiveä ja tiilenmurenta ($\emptyset \leq 0,5$ cm). Kerros oheni huomattavasti suunnassa NE-SW. Kerrospaksuus 10-20 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidilaikkuinen hiesu. Kerros sisälsi runsaasti särmikästä kiveä, jonka $\emptyset$ oli 1-10 cm. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 19

Koko: 130x130 cm, keskikoordinaatti N 705630.853, E 496655.083;
z-pinta: +8.70 m.m.p.y.; z-pohja: +8.05 m.m.p.y.

SE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.70 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, joka oli hyvin kuohkeaa ja irtonaista. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi. Paksuus 10 cm. →

Krs 3: harmaanruskea, hiesuinen multa, jossa pieniä tiilenmuruja siellä täällä. Ainakin osittain sekoittuneessa kerroksessa esiintyi lisäksi pientä pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 5$ mm), sekä oranssin hiesun

(pohjamaa) täpliä. Aivan kerroksen pohjalla esiintyi seinämässä myös hiiltä 10 cm:n pituisena ohuena ”linssinä”. Löydöt: irisoitunut, vihreän ikkunalaasin palanen. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidilaikkuinen hiesu. Kerros sisälsi runsaasti särmikästä kiveä, jonka $\emptyset$ oli 1-10 cm. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

6.5. Istutuskuopparyhmä V – kuopat n:o 20-29

Kuoppa n:o 20

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705640.379, E 496612.039;
z-pinta: +9.31 m.m.p.y.; z-pohja: +8.66 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.31 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 2 cm. →

Krs 2: harmaa, sitkeä, täyttösavi, joka rautaoksiditäpläinen. Paksuus 25 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, keskikarkea hiekka, joka muuttuu suuntaan NW rautaoksidin oranssiksi värjäämäksi. Paksuus 2 cm. →

Krs 4: mustanruskea, erittäin hiekkainen multa. Paksuus 3 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, rautaoksidilaikkuinen hiesu. Kerros sisälsi runsaasti pientä, särmikästä kiveä, jonka $\emptyset$ oli 3 cm. Kerroksen yläosa (5 cm) oli savensekainen. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 21

Kuva 9: Kuoppa n:o 21. Nurmikentän alla oli erotettavissa ohut kompostimultakerros, jonka alla sijaitsi paksu, harmaa täyttösavikerros Täyttösaven alla sijaitsi tumma multakerros, joka oli osittain tuhoutunut täyttösaven paikalle levitettäessä. Multakerroksessa, joka oli kerrostunut suoraan pohjamaan päälle, esiintyi myös hiiltä ja tiiltä. N.

Kuva: KyM/M. Kykyri.

Koko: 150x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705638.351, E 496615.231;
z-pinta: +9.31 m.m.p.y.; z-pohja: +8.71 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.31 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 2 cm. →

Krs 2: harmaa ja sitkeä täyttösavi. Paksuus 15-20 cm. →

Krs 3: keskiruskea, hiekkainen multa, jossa muutama pieni tiilenpalanen ($\emptyset \leq 1,5$ cm) sekä pientä, pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 0,5$ cm). Aivan kerroksen pohjalla oli lisäksi muutama pieni hiilenhippu ($\emptyset \leq 0,5$ cm). Kerros laski voimakkaasti suuntaan NW ja sen paksuus oli 10-20 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea hiesu, joka yläosastaan rautaoksidin tummanpunaruskeaksi värjäämä. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin aina pohjoiseen laskevan peruskallion pintaan asti.

Kuoppa n:o 22

Koko: 160x140 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N705643.763, E 496614.432;
z-pinta: +9.10 m.m.p.y.; z-pohja: + 8.30 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.10 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidivärjäytymiä. Kerroksessa esiintyi hieman pientä, pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 1$ cm). Paksuus 20 cm. →

Krs 3: mustanruskea, hieno hiekka, jonka alapinnalla muutamia tiilenpaloja ($\emptyset \leq 1$ cm).
Kerrospaksuus 5-10 cm. →

Krs 4: tummanoranssi, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa runsaasti särmikkäitä kiviä ($\emptyset \leq 5$ cm).
Kerros oli paikoin savensekainen. Steriili kerros. Paksuus 15 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, hieman hiesunsekainen hiekka, joka rautaoksidilaikkuinen. Kosteaa, steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 23

Koko: 160x140 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705641.085, E 496615.912;
z-pinta: +9.20 m.m.p.y.; z-pohja: +8.55 m.m.p.y.

NE-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 9.20 m.m.p.y. Paksuus 6 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidivärjäytymiä. Kerroksessa esiintyi hieman pientä, pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 1$ cm). Paksuus 12 cm. →

Krs 3: tummanruskea ja pakkaantunut, hiekkainen multa. Kerroksessa esiintyi joitain pieniä hiilenpaloja ($\emptyset \leq 0,5$ cm), pieniä kiviä ($\emptyset \leq 3$ cm) sekä pientä tiilenmurenta. Paksuus 20-25 cm. →

Krs 4: oranssinpunainen, rautaoksidin värjäämä hiesu, jossa särmikkäitä kiviä ($\emptyset \leq 5-10$ cm). Alaspäin kerros vaihtui väriltään vaaleanruskeaksi. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 24

Koko: 160x140 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705638.229, E 496619.652; z-pinta: +9.10 m.m.p.y.; z-pohja: +8.25 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.10m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidivärjäytymiä. Kerroksessa esiintyi hieman pientä, pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 1$ cm). Paksuus 15 cm. →

Krs 3: mustanruskea, hiekansekainen ja pakkaantunut multa, jossa pientä kiveä ($\emptyset \leq 0,5-10$ cm). Kerroksessa esiintyi hieman pientä ($\emptyset 0,5-2$ cm) tiilenmurenta ja kerroksen alapinnalla pieniä hiilenpalasia ($\emptyset \leq 3$ cm) sekä nokea pienialaisina laikkuina. Löydöt: koristelematonta valkoista fajanssia (KM 2008091:5). Ruotsinsalmen aikainen horisontti. Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidin värjäämä hiesu, jossa särmikkäitä kiviä ($\emptyset 1-10$ cm). Alaspäin kerros muuttuu rautaoksidipitoiseksi ja väriltään oranssinruskeaksi. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 25

Koko: 160x140 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705642.146, E 496619.361; z-pinta: +8.96 m.m.p.y.; z-pohja: +8.21 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.96 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 8 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidivärjäytymiä. Kerroksessa esiintyi hieman pientä, pyöreää kiveä ($\emptyset \leq 1$ cm). Paksuus 25 cm. →

Krs 3: mustanharmaa, hiekkainen multa. Paksuus 5 cm. →

Krs 4: tummanruskea, pakkaantunut ja hiekkainen multa, jossa runsaasti pientä kiveä ($\emptyset 0,5-1$ cm) ja tiilenpalaa ($\emptyset \leq 2$ cm). Alaspäin kerros muuttui kosteammaksi ja kuohkeammaksi. Löydöt: koristelematonta, valkoista fajanssia (KM 2008091:7) sekä punasavikeramiikkaa (KM 2008091:6). Ruotsinsalmen aikainen horisontti. Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, rautaoksidin värjäämä hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 26

Koko: 160x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705640.259, E 496622.080;
z-pinta: +9.00 m.m.p.y.; z-pohja: +8.30 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.00 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekkansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidivärjäytymiä. Kerroksessa esiintyi hieman pientä, pyöreää kiveä ($\varnothing \leq 1$ cm). Paksuus 20-25 cm. →

Krs 3: tummanruskea, pakkaantunut ja hiekkainen multa, jossa pientä kiveä ($\varnothing \leq 1$ cm) ja tiilenpalaa ($\varnothing \leq 3$ cm). Löydöt: turkoosia ja vihreää pullo- ja tasolasia. Kerrospaksuus 5-15 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidin paikoin oranssiksi värjäämä hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 27

Koko: 160x130 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705643.081, E 496622.9000;
z-pinta: +8.88 m.m.p.y.; z-pohja: +8.08 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +8.88 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. . →

Krs 1: mustanruskea, hiekkansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 15 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa hiesulaikkuja. Kerroksen yläosassa oli havaittavissa 2 cm paksuinen, maatumeneen orgaanisen aineksen horisontti n. 10 cm kerroksen yläpinnasta. Kerrospaksuus 65 cm. →

Krs 3: ruskeanpunainen karkea hiekk, jossa pientä särmikästä kiveä ($\varnothing \leq 1$ cm). Kerros oli paikoin mullansekainen ja sisälsi yksittäisiä tiilen muruja. Kerros jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 28

Koko: 170x130cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705639.981, E 496626.374;
z-pinta: +8.86 m.m.p.y.; z-pohja: +8.11 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 8.86 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekkansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 8 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidipitoisen hiesun ja saven laikkuja. Kerros paksuni suuntaan W. Kerrospaksuus 20-45 cm. →

Krs 3: pakkaantunut, hiekkansekainen multa, jonka alapinnalla runsaasti tiilenpaloja, joiden $\varnothing$ 3-5 cm. Kerros oli paikoitellen hyvin irtonainen ja kuohkea. Löydöt: resenttiä vihreää, ruskeaa ja väritöntä pullolasia sekä punasavikeramiikkaa (KM 2008091:9) ja lasittamatonta

harmaasavikeramiikkaa (slaavilainen keramiikka, KM 2008091:8). Ruotsinsalmen aikainen horisontti. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa pientä kiveä ($\emptyset \leq 10$ cm). Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 29

Koko: 160x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705640.528, E 496629.381; z-pinta: +8.82 m.m.p.y.; z-pohja: +8.37 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 8.82 m.m.p.y. Paksuus 3 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 2 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidipitoisen hiesun ja saven laikkuja. Kerrospaksuus 8-25 cm. →

Krs 3: mustanruskea, hiekkainen ja irtonainen multa. Paksuus 5 cm. →

Krs 4: tummanruskea, hiekkainen ja pakkaantunut multa, jonka pohjalla hieman tiilenmurenia ja hiilenpaloja ($\emptyset \leq 1$ cm). Löydöt: väritöntä ja ruskeaa, resenttiä pullolasia. Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, mullansekainen hiesu, jossa tiilenmurenta keskellä kerrosta. Paksuus 15 cm. →

Krs 6: mustanruskea multa, jossa pieniä hiilenpaloja ($\emptyset \leq 1$ cm) sekä pienten hiiltyneiden puunjuurien paloja. Kerrospaksuus 2-3 cm. →

Krs 7: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, jonka paksuus oli 1 cm ja jonka alta paljastui peruskallion pinta.

Yhteenveto - Istutusryhmät IV- V:

Kuopat 17-29

Istutusryhmät sijaitsivat puiston lävitse E-W-suunnassa kulkevan puistokäytävän eteläpuolella (Kymenlaaksonkadun puoli puistoa). Niiden kuoppia yhdisti nykyisen nurmikentän alla olevat modernit kerrokset: kompostimulta ja sen alla sijannut täyttösavi, jotka dokumentoitiin kaikissa kuopissa ja joista jälkimmäinen oli kuopassa n:o 27 paksuimmillaan peräti 65 cm.

Istutuskuoppien yhteenlaskettu kulttuurikerrospaksuus vaihteli välillä 40-50 cm, mutta se jäi pienemmäksi kuopissa, jotka sijaitsivat alueen peruskalliopaljastumien läheisyydessä. Useimmissa kuopissa täyttösaven ja steriilin pohjamaan välissä sijaitsi ainoastaan yksi multakerros, jonka paksuus vaihteli välillä 5-30 cm (kuopat n:o 18-19, 21, 23-24, 26, 28-29).

Samoin kuin istutuskuopparyhmissä II ja III, myös ryhmien IV ja V kuopissa esiintyi multa- (tai sitä stratigrafisesti vastaavan) kerroksen alaosassa tiiltä (kuopat n:o 18, 22 ja 28) tai hiiltä (kuopat n:o 19, 21, 24 ja 29). Ruotsinsalmen aikaisia sekoittumattomia löytöjä saatiin vastaavasta multakerroksesta talteen kuopista n:o 24-25 ja 28. Kerroshavaintojen

ja löytöjen perusteella Ruotsinsalmen aikaista kerrostumaa on säilynyt pohjamaan päällä myös tässä osassa puistoa.

6.6. Istutuskuopparyhmä VI – kuopat n:o 30-37

Kuva 10: Istutusryhmä VI:n kuopat kaivettuina. E. KyM/M. Kykyri.

Kuoppa n:o 30

Koko: 160x130 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705645.299, E 496602.367; z-pinta: +9.61 m.m.p.y.; z-pohja: +9.01 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.61 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa puunkaarnaa. Kerrospaksuus 6 cm. →

Krs 2: tummanruskea, pakkaantunut, hiekansekainen multa, jossa pientä kiveä ja tiilenmurenta ($\emptyset \leq 1$ cm). Kerroksen pohjalla (5 cm) oli pohjamaan päällä maatunutta orgaanista ainesta (oksia, puulastua tms.), mutta tarkempi havaintojen tekeminen orgaanisen aineksen luonteesta oli mahdotonta, sillä pintavesi nousi istutuskuopan pohjalle peittäen sen veden alle. Löydöt: kerroksen alaosasta (5 cm): koristelematonta fajanssia, posliinia sekä vihreää pullolasia (KM 2008091:10-12). Ruotsinsalmen aikainen horisontti. Kerrospaksuus 35 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 31

Koko: 160x130 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705644.477, E 496597.879; z-pinta: +9.71 m.m.p.y.; z-pohja: +9.16 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 9.71 m.m.p.y. Paksuus 8 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa puunkaarnaa.
Kerrospaksuus 6 cm. →

Krs 2: harmaanruskea ja sitkeä täyttösavi, joka paikoitellen rautaoksidipitoisen hiesun laikukkaaksi värjäämä. Kerroksessa esiintyi $\varnothing$ 3-10 cm:n kokoisia kiviä.
Kerrospaksuus 20-25 cm. →

Krs 3: tummanruskea, pakkaantunut multa, joka hiesunsekainen. Kerroksessa esiintyi pikkuriikkisiä tiilenmurenia ($\varnothing \leq 0,5$ cm), pieniä kiviä ($\varnothing \leq 3$ cm) ja maatuneen orgaanisen aineksen laikkuja.
Kerroksen yläpinta oli muuta kerrosta tummempaa ja pakkaantuneempaa.
Kerrospaksuus 25 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa pientä kiveä ($\varnothing \leq 5$ mm). Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin. Pintavesi nousi kaivutyön yhteydessä kuopan pohjalle.

Kuoppa n:o 32

Koko: 160x130 cm, suunta: NE-SW, keskikoordinaatti N 705647.673, E 496590.844;
z-pinta: +9.83 m.m.p.y.; z-pohja: + 9.23 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +9.83 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa runsaasti puunkaarnaa.
Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: tummanruskea, hieman hiesunsekainen multa, jossa runsaasti tiilenpaloja ja kiviä ($\varnothing$ 1-5 cm). Löydöt: punasavikeramiikkaa, eläinten luita ja resenttiä fajanssia. Kerros oli löytöjen perusteella ainakin osittain sekoittunut. Kerrospaksuus 25 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa pientä kiveä ($\varnothing \leq 10$ mm). Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin. Pintavesi nousi kaivutyön yhteydessä kuopan pohjalle.

Kuoppa n:o 33

Koko: 160x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705643.590, E 496587.794;
z-pinta: +9.91 m.m.p.y.; z-pohja: +9.36 m.m.p.y.

S- profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 9.91m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa runsaasti puunkaarnaa.
Kerrospaksuus 5 cm.

Krs 2: oranssi, rautaoksidipitoinen keskikarkea hiekka, jossa pieniä kiviä ($\varnothing \leq 3$ cm). Kerros paksuni suuntaan W. Kerrospaksuus 3 cm. →

Krs 3: harmaanruskea multa, joka hiesunsekainen ja pakkaantunut. Kerroksen alaosassa esiintyi kiviä ($\varnothing$ 5-10 cm) sekä pieniä tiilenpaloja ($\varnothing \leq 3$ cm). Löydöt: vihreää ja väritöntä, resenttiä pullolasia. Kerrospaksuus 30 cm. →

Krs 4: mustanruskea multa, joka hiekkansekainen ja kuohkea. Löydöt: väritöntä, resenttiä pullolasia.
Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 5: todennäköisesti steriili pohjamaa. Koska pintavesi nousi istutuskuopan pohjalle hyvin nopeasti, ei kerros 5:n luonnetta voitu varmuudella selvittää. Kyseessä oli joka tapauksessa mineraalipitoinen maa.

Kuoppa n:o 34

Koko: 140x140 cm, keskikoordinaatti N 705646.867, E 496586.746;
z-pinta: +10.00 m.m.p.y.; z-pohja: +9.30 m.m.p.y.

SW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 10.00 m.m.p.y. Paksuus 5 cm.

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta. Kerrospaksuus 5 cm.

Krs 2: harmaa, sitkeä täyttösavi. Paksuus 5 cm. →

Krs 3: ruskea, hiesunsekainen multa, jossa runsaasti pieniä, särmiikkaita ja pyöreitä kiviä (Ø 1-10 cm) sekä tiilenpaloja (Ø 1-5 cm). Löydöt: väritöntä, resenttiä pullolasia, Alkon pullonkorkki sekä eläimen luita. Kerrospaksuus 35-40 cm. →

Krs 4: mustanruskea, hiekkainen ja kuohkea multa, jossa muutama tiilenmuren. Kerrospaksuus 5-15 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin. Pintavesi nousi kaivutyön yhteydessä kuopan pohjalle.

Kuoppa n:o 35

Kuva 11: Varsinaisia kivrakenteita ei puistotöiden yhteydessä tavattu. Niin kuopasta n:o 35 (kuva) kuin Eteläpuistokadunsivustan kuopista n:o 38-49 löytynyt kiviaines on tulkittavissa alueelle tarkoituksella tuoduksi tasoitteeksi ja täytteeksi. E. Kuva KyM/M. Kykyri.

Koko: 200x130 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705647.800, E 496582.003;
z-pinta: +10.23 m.m.p.y.; z-pohja: + 9.73 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 10.23 m.m.p.y. Paksuus 4 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkanekainen kompostimulta, jossa runsaasti puunkaarnaa.
Kerros paksuus 7 cm. →

Krs 2: tummanruskea, hiesunsekainen ja pakkaantunut multa, jossa paikoin myös savea.
Kerroksessa esiintyi hieman tiiltä ($\emptyset \leq 3$ cm) ja kiviä ($\emptyset 3-20$ cm). Kuopan W-päästä,
multakerroksen alta, paljastui $\emptyset 10-30$ cm:n kokoisista luonnonkivistä ladottua matalaa, yhden
kivikerran korkuista kivrakennetta. Rakenne, jota saatiin esiin 70x80 cm kokoiselta alalta, jatkui
istutuskuopan seinämien sisään. Kuopan koosta johtuen kivrakenteen funktiota on vaikea arvioida,
mutta on todennäköistä, että se on alueen tasaamiseksi paikalle tuotua täyttökiveä. Kerros paksuus
25 cm. →

Krs 3: mustanruskea, hiekkainen ja pakkaantunut multa, jossa joitain pieniä tiilenpaloja ($\emptyset \leq 3$ cm).
Kerros paksuus 5-10 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 36

Koko: 150x150 cm, keskikoordinaatti N 705644.297, E 496583.234;
z-pinta: +10.25 m.m.p.y.; z-pohja: +9.55 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 10.25 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkanekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa ja
oksanpaloja. Kerros paksuus suuntaan NW. Kerros paksuus 5-25 cm. →

Krs 2: oranssi, rautaoksidipitoinen hiesu, joka havaittavissa ainoastaan kuopan SE-nurkkauksessa.
Paksuus 15-30 cm. →

Krs 3: harmaanruskea, kuohkea multa, jossa muutama kivi ($\emptyset 1-5$ cm). Ainakin osittain sekoittunut
kerros. Löydöt: lasittamattoman harmaasaviastian seinämäpala (slaavilainen keramiikka),
rautanaula, resentiä, vihreää pullolasia. Kerros paksuus 25 cm. →

Krs 4: mustanruskea, erittäin hiekkainen ja kostea multa. Istutuskuopan kohdalla oli aiemmin
sijannut puu, jonka jäännökset tulivat esiin kuopasta ja hankaloittivat kerrosten dokumentointia.
Kerros paksuus 10 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu. Steriili pohjamaa, joka jatkui alaspäin.

Kuoppa n:o 37

Koko: 150x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705644.438, E 496578.958;
z-pinta: +10.34 m.m.p.y.; z-pohja: +9.79 m.m.p.y.

S-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +10.34 m.m.p.y. Paksuus 4 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 3 cm. →

Krs 2: tummanruskea, sitkeä ja kostea, hiesunsekainen multa, jossa runsaasti särmikästä ja pyöreää kiveä (Ø 1-10 cm). Kerros on paikoitellen rautaoksidilaikkuinen. Paksuus 35 cm. →

Krs 3: harmaanruskea-oranssi –laikukas hiesu, jossa hiekkaisen mullan keskittyviä. Kerros sisälsi runsaasti pieniä kiviä (Ø 0,5-3 cm) ja jatkui alaspäin (ei-steriili kerros).

Yhteenveto: Istutusryhmä VI

Kuopat 30-37

Istutusryhmä sijaitsi puiston NW-osassa, sen lävitse vievän puistokäytävän Keskuskadun puoleisessa päässä. Kuten muuallakin puistossa, oli pintanurmen ja pohjamaan välisiä, toisistaan erotettavia kerroksia lukumääräisesti vähän (2-4 kpl) ja kuoppien yhteenlaskettu kulttuurikerrospaksuus oli keskimäärin ainoastaan 50 cm.

Stratigrafian puolesta kuoppia (n:ot 33-36) yhdisti kahden päällekkäisen multakerroksen esiintyminen. Alempi näistä oli ylempää huomattavasti ohuempi (5-10 cm) ja koostumukseltaan kuohkea, sijaiten suoraan steriilin pohjamaan päällä (vrt. istutusryhmät II-III). Pohjamaan päällä sijaitsevassa multakerroksessa esiintyi myös tiiltä ja maatonutta orgaanista ainesta (kuopat n:o 34-35 ja 30).

Kuopasta n:o 30 löytyi pohjamaan päälle kerrostuneesta multahorisontista Ruotsinsalmen aikaisia löytöjä. Eri-ikäisten ja sekoittuneiden löytöjen esiintyminen Ruotsinsalmen horisonttia stratigrafisesti ylemmistä ja nuoremmista kerroksissa kertoi vanhempien kerrosten osittaisesta tuhoutumisesta alueella (kuopat n:o 32, 34-35). Paikoin Ruotsinsalmen asutukseen yhdistettävä horisontti oli erotettavissa myös puiston tässä osassa.

6.7. Istutuskuopparyhmä VII – kuopat n:o 38-42

Kuva 12: Eteläpuistokadun vanhaa linjausta ja sen alueelle kaivettu istutuskuopparyhmä VII. Istutuskuopparyhmä VIII sijaitsee kuvassa näkyvän kaivinkoneen takana. Keskellä kuvaa vanha leikkikenttä. NW. Kuva KyM/M. Kykyri.

Kuoppa n:o 38

Koko: 170x130 cm, suunta: NW-SE, keskikoordinaatti N 705616.165, E 496555.677;
z-pinta: +11.80 m.m.p.y.; z-pohja: +11.20 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 11.80 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa.
Kerros paksuus 5 cm. →

Krs 2: keskiruskea, pakkaantunut ja hiekkainen multa, jonka yläpinnalla muutama savilaikku.
Kerros paksuus 15-20 cm. →

Krs 3: sinisenharmaa, sitkeä täyttösavi, jossa runsaasti rautaoksidisaostumia.
Paksuus 10-15 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, hieno täyttöhiekka. Paksuus 10 cm. →

Krs 5: mustanruskea, hiekkainen multa, jossa muutama tiilenpalanen ($\varnothing \leq 2$ cm). Todennäköisesti
Eteläpuistokadun vanha pinta. Kerros paksuus 2-3 cm. →

Krs 6: harmaanruskea, hiesunsekainen multa, jossa täyttönä $\varnothing$ 10-50 cm kokoista lohkokiveä.
Lohkokivitäyttö ulottui kuopan pohjalta ainakin vielä 50 cm alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus.
Löydöt: valkoinen, koristelematon fajanssinpala.

Kuoppa n:o 39

Kuva 13: Kuopassa n:o 39 Eteläpuistokadun pohjustukseksi tuotu täyttökivi sijaitsee hyvin pinnassa. Katua rakennettaessa olivat alkuperäiset kulttuurikerrokset tuhoutuneet todennäköisesti koko puiston pituudelta NW-S – suunnassa. SE. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Koko: 170x150 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705612.274, E 496555.475;
z-pinta: +12.00 m.m.p.y.; z-pohja: +11.35 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 12.00 m.m.p.y. Paksuus 8 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa hyvin runsaasti männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 8 cm. →

Krs 2: vaaleanruskea, pakkantunut hiesu, jossa pieniä pyöreitä kiviä (Ø 2-30 mm). Todennäköisesti
Eteläpuistokadun vanha pinta. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, rautaoksidin paikoin ruskeaksi värjäämä hiesu, jossa siellä täällä
multalaikkuja. Kerroksessa oli täyttönä lohkokiveä, jonka Ø oli 10-60 cm. Kivitäyttö jatkui kuopan
pohjalta ainakin 20 cm alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus. Löydöt: resenttiä, turkoosia
pullolasia.

Kuoppa n:o 40

Koko: 170x130 cm, suunta: NW-SE, keskikoordinaatti N 705611.096, E 496560.319;
z-pinta: +11.75 m.m.p.y.; z-pohja: +11.20 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +11.75 m.m.p.y. Paksuus 7 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa hyvin paljon männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 2-3 cm. →

Krs 2: keskiruskea, pakkaantunut multa, jossa runsaasti särmikästä ja pyöreää kiveä (Ø ≤3 cm).
Kerrospaksuus 15-20 cm. →

Krs 3: sinertävänharmaa, rautaoksidipitoinen täyttösavi, jossa multalaikkuja. Kerrospaksuus 15-20
cm. →

Krs 4: mustanruskea, hiekkainen multa, joka pakkaantunut. Todennäköisesti Eteläpuistokadun
vanha pinta. Kerrospaksuus 2-3 cm. →

Krs 5: vaaleanruskea hiesu, jossa isoa lohkokiveä. Kivien Ø oli 10-100 cm ja täyttö jatkui kuopan
pohjalta ainakin 30 cm alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus. Löydöt: resenttiä, koristeltua
fajanssia.

Kuoppa n:o 41

Koko: 170x130 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705607.193, E 496560.695;
z-pinta: + 11.88 m.m.p.y.; z-pohja: +11.18 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +11.88 m.m.p.y. Paksuus 10 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa hyvin paljon männynkaarnaa.
Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: vaaleanruskea hiesu, jossa isoa lohko- ja luonnonkiveä. Kivien $\emptyset$ oli 5-100 cm ja täyttö jatkui kuopanpohjalta alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 42

Koko: 190x180 cm, suunta: NW-SE, keskikoordinaatti N 705605.429, E 496564.490; z-pinta: +11.81 m.m.p.y.; z-pohja: +11.26 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +11.81 m.m.p.y. Paksuus 2 cm. →

Krs 1: punertava ja irtonainen keskikarkea hiekkä, jossa pieniä kiviä ($\emptyset \leq 3$ cm). Kerrospaksuus 6 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, pakkaantunut, rautaoksidin värjäämä hiesu, jonka yläosassa saviläikkiä. Kerroksen yläpinnalla oli havaittavissa 3-10 cm:n paksuinen punertavan, karkean hiekan linssi. Kerrospaksuus 20 cm. →

Krs 3: harmaanmusta, pakkaantunut, hiekkainen multa. Kerroksesta tuli esiin runsaasti puun juuria. Todennäköisesti Eteläpuistokadun vanha pinta. Kerrospaksuus 2-5 cm. →

Krs 4: vaaleanruskea, rautaoksidilaikukas hiesu, jossa isoa lohko- ja luonnonkiveä. Kivien $\emptyset$ oli 10-60 cm ja täyttö jatkui kuopan pohjalta alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus.

6.8. Istutuskuopparyhmä VIII – kuopat n:o 43-49

Kuoppa n:o 43

Koko: 180x160 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705583.646, E 496589.358; z-pinta: +11.54 m.m.p.y.; z-pohja: +11.19 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +11.54 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekansekainen kompostimulta, jossa hyvin paljon männynkaarnaa. Kerrospaksuus 8 cm. →

Krs 2: harmaa, sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidisaostumia. Paksuus 1-2 cm. →

Krs 3: pakkaantunut, hiekkainen multa, jossa pieniä kiviä ($\emptyset \leq 1$ cm). Todennäköisesti Eteläpuistokadun vanha pinta. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 4: harmaanoranssi, rautaoksidilaikkuinen täyttöhiesu. Paksuus 15 cm. →

Krs 5: harmaanmusta hiesu, joka paikoin savensekainen. Kerroksessa esiintyi pientä särmikästä kiveä ($\emptyset \leq 1$ cm). →

Krs 6: harmaanruskea, hiekkainen hiesu, jossa särmikästä kiveä ($\emptyset 1-20$ cm). Kerros ohenee suuntaan NE, missä kuopan pohjalta esiin tullut louhimaton peruskallio nousee ylöspäin. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 44

Koko: 150x130 cm, suunta: N-S, keskikoordinaatti N 705585.195, E 496593.243;
z-pinta: + 11.57 m.m.p.y.; z-pohja: +11.02 m.m.p.y.

N-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 11.57 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa männynkaarnaa.
Kerros paksuus 1-2 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, irtonainen täyttöhiesu, jossa ruskeanharmaan ja sinisen saven laikkuja.
Paksuus 10-15 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, rautaoksidilaikkuinen, pakkaantunut hiesu, jossa paikoin multalaikkuja.
todennäköisesti steriili pohjamaa, jonka alta paljastui louhimaton peruskallion pinta.

Kuoppa n:o 45

Koko: 190x150 cm, suunta NW-SE, keskikoordinaatti N 705578.814, E 496590.773;
z-pinta: + 11.32 m.m.p.y.; z-pohja: +10.92 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 11.32 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa männynkaarnaa.
Kerros paksuus 2 cm. →

Krs 2: harmaa, sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidisaostumia. Paksuus 2 cm. →

Krs 3: harmaanruskea, pakkaantunut hiesu. Paksuus 2-3 cm. →

Krs 4a: vaaleanruskea, rautaoksidilaikkuinen, pakkaantunut hiesu, jossa muutama multalaikku.
Steriili pohjamaa, jonka alta kuopan NW-sivustalla paljastui peruskallion tasoitettu pinta.

Krs 4b: kuopan SW-sivustalta, kerroksen 3 alta, paljastui harmaa hiesukerros, jossa oli runsaasti särmikästä lohkokiveä (Ø 1-15 cm). Lohkokivitäyttö jatkui kuopan pohjalta vielä alaspäin aina peruskallion pintaan. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 46

Koko: 200x140 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705577.994, E 496594.817;
z-pinta: + 11.13 m.m.p.y.; z-pohja: + 10.73 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +11.13 m.m.p.y. Paksuus 3 cm. →

Krs 1: tummanruskea, hiekkansekainen kompostimulta, jossa männynkaarnaa.
Kerros paksuus 1-2 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, sitkeä täyttösavi, jossa rautaoksidisaostumia. Paksuus 3-5 cm. →

Krs 3: harmaanruskea, rautaoksidipitoinen hiesu, jossa muutama multalaikku. Eteläpuistokadun vanha pinta. Paksuus 5-15 cm. →

Krs 4: tummanharmaa hiesu, jossa runsaasti särmikästä lohkokiveä. Kivien $\emptyset$ oli 5-20 cm ja täyttö jatkui aina kuopan pohjalta esiin tulleen peruskallion pintaan. Peruskallio laski voimakkaasti suuntaan SE. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 47

Koko: 190x170 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705573.871, E 496597.400;
z-pinta: +10.95 m.m.p.y.; z-pohja: +10.35 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = + 10.95 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekasekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 5-10 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, sitkeä täyttösävi, jossa rautaoksidisaostumia. Kerroksessa esiintyi hieman myös multaa. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, irtonainen täyttöhiesu, jossa rautaoksidisaostumia. Eteläpuistokadun vanha pinta. Paksuus 5-10 cm. →

Krs 4: harmaa hiesu, jossa runsaasti särmikästä lohkokiveä ja kivimurskettä. Kivien $\emptyset$ oli 1-20 cm ja täyttö jatkui aina kuopan pohjalta esiin tulleen peruskallion pintaan. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 48

Koko: 160x130 cm, suunta: NW-SE, keskikoordinaatti N 705572.598, E 496600.872;
z-pinta: +10.77 m.m.p.y.; z-pohja: +10.17 m.m.p.y.

NW-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +10.77 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekasekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, sitkeä täyttösävi, jossa rautaoksidisaostumia. Kerrospaksuus 20 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, rautaoksidisaostumien paikoin oranssiksi värjäämä hiesu. Kerroksessa esiintyi myös runsaasti multalaikkuja. Eteläpuistokadun vanha pinta. Kerroksen paksuus oli SW:ssä 10 cm ja kasvoi suuntaan NE mentäessä, missä se oli 40 cm.

Krs 4: harmaa hiesu, jossa runsaasti särmikästä lohkokiveä ja kivimurskettä. Kivien $\emptyset$ oli 1-20 cm ja täyttö jatkui kuopan pohjalta alaspäin. Eteläpuistokadun pohjustus.

Kuoppa n:o 49

Koko: 190x150 cm, suunta: E-W, keskikoordinaatti N 705568.443, E 496599.154;
z-pinta: + 10.70 m.m.p.y.; z-pohja: + 10.30 m.m.p.y.

W-profiili: dokumentoidut kerrokset ylimmästä alimpaan lueteltuina:

Krs 0: nurmikenttä, jonka z-pinta = +10.70 m.m.p.y. Paksuus 5 cm. →

Krs 1: mustanruskea, hiekasekainen kompostimulta, jossa runsaasti männynkaarnaa. Kerrospaksuus 5 cm. →

Krs 2: harmaanruskea, sitkeä täyttösavi, joka hiesunsekainen. Kerros oli erittäin pakkaantunut ja sisälsi multalaikkuja. Kerrospaksuus 20 cm. →

Krs 3: vaaleanruskea, pakkaantunut hiesu, jossa rautaoksidisaostumia ja joitain hiilenpaloja ($\emptyset \leq 1$ cm). Kerroksessa esiintyi myös pieniä multalaikkuja sekä tiilenpaloja ($\emptyset \leq 1$ cm). Eteläpuistokadun pinta. Kerrospaksuus 10 cm. →

Krs 5: mustanharmaa, pakkaantunut hiesu, jonka alta paljastui louhimaton peruskallion pinta. Kerrospaksuus 1 cm.

Yhteenveto – Istutuskuopparyhmät VII-VIII

Kuopat 38-49

Istutusryhmät sijaitsivat puiston SW-sivustalla, nykyisen Eteläpuistokadun samannimisen edeltäjän vanhalla linjauksella. 1960-luvun asemakaavamuutoksen yhteydessä alueelle perustettu Toivo Pekkasen puisto laajennettiin osittain ”vanhan” Eteläpuistokadun päälle, missä yhteydessä katu kapeni ja sai nykyiset mittasuhteensa.

Ryhmien VII-VIII kuopat muodostivat stratigrafiansa puolesta oman yhtenäisen kokonaisuutensa poiketen täysin puiston muista kuopista. Se, että kuopat sijaitsivat vanhalla katulinjalla, selitti sen, ettei niissä yhdessäkään ollut enää havaittavissa kerrostumia, jotka olisivat olleet yhdistettävissä Ruotsinsalmen aikaan. Tällaiset kerrokset olivat tuhoutuneet alueelta viimeistään silloin, kun Eteläpuistokatua rakennettiin ensimmäisen kerran.

Ryhmien kuoppia yhdisti niiden pohjalla ollut lohkokivitäyttö, joka istutuskuopparyhmän VIII alueella ulottui paikoin aina tasaiseksi louhitun/räjäytetyn peruskallion pintaan asti. Kivitäytön päällä oli useimmissa kuopissa erotettavissa 5-30 cm:n paksuinen multa/hiesumulta/ multahiesuhorizontti: mitä todennäköisimmin Eteläpuistokadun vanha pinta. Sen päällä useimmissa kuopissa esiintyi katulinjaa nuorempi, sen puistovaiheeseen liittyvä täyttösavi- ja sitäkin nuorempi kompostimultakerros. Nykyisen nurmikentän ja täyttökiveyksen välisten kerrosten yhteenlaskettu paksuus vaihteli välillä n. 15-40 cm.

7. ARKEOLOGINEN LÖYTÖAINEISTO

Valvontakaivauksen yhteydessä talteen otetut arkeologiset löydöt olivat lukumääräisesti vähäiset, minkä voi olettaa ainakin osittain olleen suoraa seurausta noudatetusta kaivausmenetelmästä (konekaivaus) sekä työmaan varsin kiireisestä aikataulusta. Aikaa ja mahdollisuutta edes alinten kerrostumien tarkempaan läpikäyntiin ja löytöjen talteen ottamiseen ei työmaan puitteissa yksinkertaisesti ollut. Kaivauksen yhteydessä oli mahdollista kerätä talteen ainoastaan ne löydöt, jotka sattuivat tulemaan esiin istutuskuoppien seinämiä siistittäessä. Näistäkin ainoastaan yksiselitteisesti kerrossidonnaiset löydöt otettiin talteen. Jälkitöiden yhteydessä vain vanhimmat, Ruotsinsalmen aikaan liittyvät löydöt luetteloitiin.

Talteen otettu löydöstö oli odotetusti tyypillistä kaupunkiarkeologista talousjätettä: pullolasia, fajanssia, punasavea ja harmaasavea sekä resenteissä kerroksissa myös muovia ja metallia (kuva 14). Mielenkiintoisimmat löydöistä olivat luonnollisesti ne, jotka löytyivät puistoalueen stratigrafisesti vanhimmista ja sekoittumattomista kerroksista.

Tällaisia kerroksia löytyi puiston Koulukadun sivustalta (istutusryhmä III, kuopat 10 ja 13) sekä puiston keskustasta, siellä risteävien puistokäytävien kaakkois- ja länsipuolelta (istutusryhmä IV kuopat 24-25 sekä 28 ja ryhmä VI kuoppa 30). Näistä saatiin talteen Ruotsinsalmen ajalle jo aiemmista arkeologisista tutkimuksista tuttua löydöstöä: koristelematonta valkoista fajanssia, slaavilaista keramiikkaa sekä punasavikeramiikkaa (kuva 14, ks. liite 3).

Puistoon kaivetuista istutuskuopparyhmistä olivat Eteläpuistokadun sivustalle kaivetut ryhmät VII-VIII ainoat, joiden alueelta kaikki vanhat kulttuurikerrokset olivat tuhoutuneet mainitun kadun perustus- ja rakennustöiden yhteydessä 1930-luvulla (Karttaselitys 1938).

Kuva 14: Ruotsinsalmen aikaan ajoittuvaa fajanssia, slaavilaista keramiikkaa sekä punasavikeramiikkaa istutuskuopista 13, 25 ja 28 (KM 2008091:3-4, 6, 8).
Kuva KyM/M. Kykyri.

8. YHTEENVETO

Toivo Pekkasen puiston alueella suoritetun valvonta, Ruotsinsalmen aikaan (1790-1809) ajoittuvia kerrostumia. Kaivetuista istutuskuopparyhmistä erityisesti Koulukadun sivustan ryhmän III sekä puiston keskustan ryhmien V ja VI alueilla tuli esiin löytöjä ja kerrostumia, jotka olivat yksiselitteisesti tulkittavissa mainittuun aikakauteen liittyviksi.

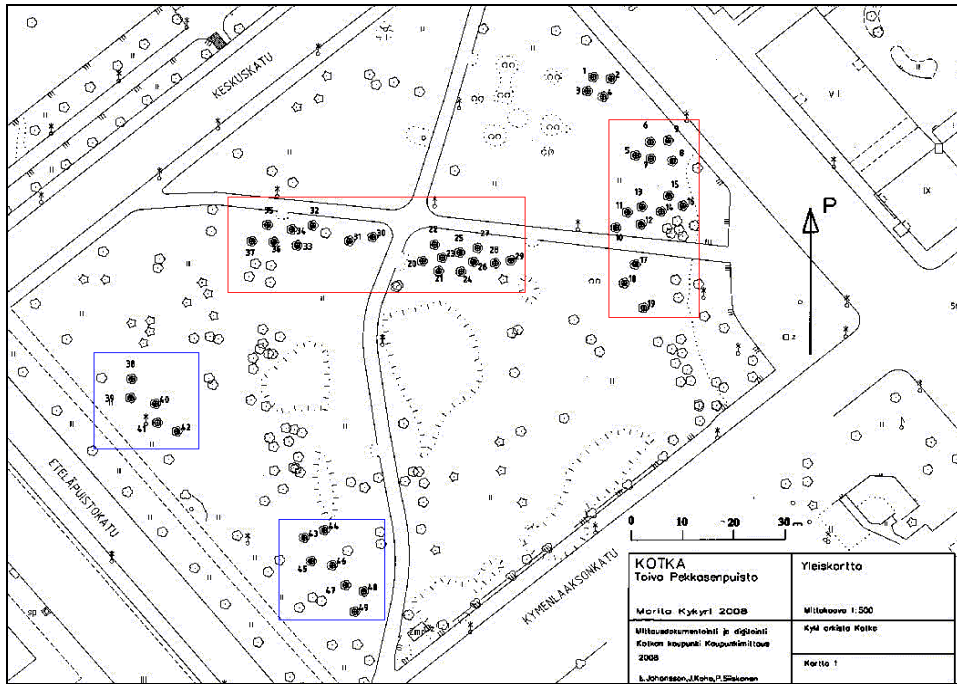
Dokumentoitujen istutuskuoppien ja niistä tehtyjen havaintojen perusteella voi puistoalueen stratigrafian sanoa, ainakin toukokuussa 2008 tutkituin osin, olevan hyvin yksinkertainen ja kerroskasvun olleen varsin vähäinen. Tämä on luonnollista seurausta alueen käyttöhistoriasta: Ruotsinsalmen tuhouduttua ja sen asukkaiden muutettua pois, nykyistä puistoa vastaava alue autioitui, ja se muuttui luonnon pikku hiljaa vallatessa alaa hoitamattomaksi, pensasta ja puuta kasvavaksi ruohottuneeksi metsiköksi. Asutuksen puuttuessa luontainen kulttuurikerroskasvu alueella loppui.

Ruotsinsalmen lyhyen kukoistuskauden jälkeen uusia kerroksia nykyiselle puistoalueelle muodosti pitkään ainoastaan luonto itse, mutta 1950-luvulta lähtien niitä alkoi pikku hiljaa muodostua myös alueen maanmuokkaus- ja puistotöiden yhteydessä. Nuorimpia puiston nykyisistä kerroksista edustavat sinne muualta tuodut kompostimulta- ja täyttösavikerrokset, joita oli havaittavissa (istutusryhmiä I-III osittain lukuun ottamatta), kaikkien muiden istutusryhmien alueilla. 1900-luvulle ajoittuvat myös Eteläpuistokadun sivustan kuopissa dokumentoitu lohkokivitäyttö sekä katupinnaksi tulkittu horisontti.

Steriilin pohjamaan päällä oli puiston Keskus- (istutusryhmä VI) ja Koulukadun (ryhmät II ja III) sivustoilla erotettavissa (muutamien poikkeuksin) kaksi päällekkäistä ja koostumukseltaan toisistaan poikkeavaa multakerrosta, kun sen sijaan puiston keskustassa (ryhmät IV-V), oli havaittavissa ainoastaan yksi paksu multakerros. Siellä, missä multakerroksia oli kaksi päällekkäin, oli alempi niistä ylempää selvästi ohuempi, sisältäen paikasta riippuen joko tiiltä ja/tai hiiltä sekä mahdollisesti myös Ruotsinsalmen aikaisia löytöjä. Juuri alempi ja ohuempi multahorisonteista on tässä yhteydessä tulkittu Ruotsinsalmen aikaiseen asutukseen liittyväksi.

Myös niissä kuopissa, joissa multakerroksia oli erotettavissa ainoastaan yksi, esiintyi paikoitellen tiiltä, hiiltä ja Ruotsinsalmen aikaisia löytöjä aivan steriilin pintamaan tuntumassa. Ainakin osa näistä multakerroksista on yhdistettävissä Ruotsinsalmen aikaan, mutta osassa niistä esiintyi myös resentejä löytöjä, jotka osoittivat kerrosten ainakin osittain olevan sekoittuneita. On todennäköistä, että tämä oli seurausta alueella suoritetuista myöhemmistä puistonparannus-, -rakennus- ja maansiirtotöistä.

Valvontakaivauksen yhteydessä tehdyt havainnot Ruotsinsalmen aikaisten kerrosten säilyneisyydestä nykyisen Toivo Pekkasen puiston alueella edellyttävät jatkossakin varovaisuuteen alueen puistonrakennus-, maanmuokkaus- ja puunistutustöiden yhteydessä (kuva 15). Paitsi edellä käsitellyillä alueilla, voi Ruotsinsalmen aikaisia koskemattomia kulttuurikerroksia olla säilynyt myös muuallakin puistoalueella. Arkeologisesta näkökulmasta olisi toivottavaa, että puistoaluetta olisi jatkossa mahdollista tutkia myös laaja-alaisempina ja yhtenäisempinä alueina, eikä sitä kokonaisuudessaan rei'itettäisi kymmenin pienin kuopin, jotka paitsi rikkovat pahoin ruohokentän alla mahdollisesti säilyneet vanhat kerrostumat ja rakenteet, tarjoavat lisäksi huomattavasti huonommat lähtökohdat arkeologiselle tulkinnalle kuin laajemmat ja eheämmät tutkimusalueet.

Kuva 15: Punaisella kehysellä on rajattu ne istutuskuopat, joiden alueella Ruotsinsalmen aikaista kerrostumaa oli säilynyt ainakin paikoin koskemattomana. Sinisen kehysen sisässä sijaitsevat ne istutuskuopat, joiden alueella puiston vanhimmat kerrokset olivat kokonaisuudessaan tuhoutuneet

Kuva 16: Kirsikkapuuryhmä III puiden istuttamisen jälkeen. W. Kuva KyM/M. Kykyri.

Marita Kykyri

Kotka 6.4. 2009

9. LÄHDELUETTELO

9.1. Painamattomat lähteet

Hakanpää, Päivi 2007. Kotkansaaren kaupunkiarkeologinen inventointi. Kotkansaari – Ruotsinsalmen linnoituskaupunki. РОЧЕНСАЛЬМСКИЙ ПОРТЪ. Inventointikertomus. MV/RHO arkisto.

Kartta koskeva Kotkan kaupungin I-VII kaupunginosien tonttien numeroiden vahvistamista sekä katujen nimien ja katunumeroiden muuttamista. Selitys. 28.9. 1938.

Ruotsinsalmen sataman asemakaava Kotkansaarella vuodelta 1801. Piirtäjä insinööri-luutnantti Dobrynin. Alkuperäinen kartta: Suomen Kansallisarkisto. Akti 297/2D.

Senaatin kartasto IX:40. Kotka. Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto. Kansallisarkisto.

Toivo Pekkasen puisto. Maistraatin arkisto. Rakennuspiirustukset. Kotkan kaupungin arkisto.

Virastokartta. Kotkansaari. Mk 1:15 000.

9.2. Painetut lähteet:

Halila, Aimo 1953. Kotka kaupunkikuntana. *Kotkan esivaiheet*. Kotkan historia I: 91-193. Toim. Anttila, Leo et.al. Helsinki.

Kivinen, Olli 1964. Kotka. 1964 keskustan asemakaavaselostus. Sine loco.

9.3. Sanomalehdet

Kaupunkilehti Ankkuri 14.5. 2008. Vihervuotena pannaan koreaksi. Betonipenkkejä Kotkansaarelle, kirsikkapuita eri puolille kaupunkia ja piknikille Katariinaan. S. 13.

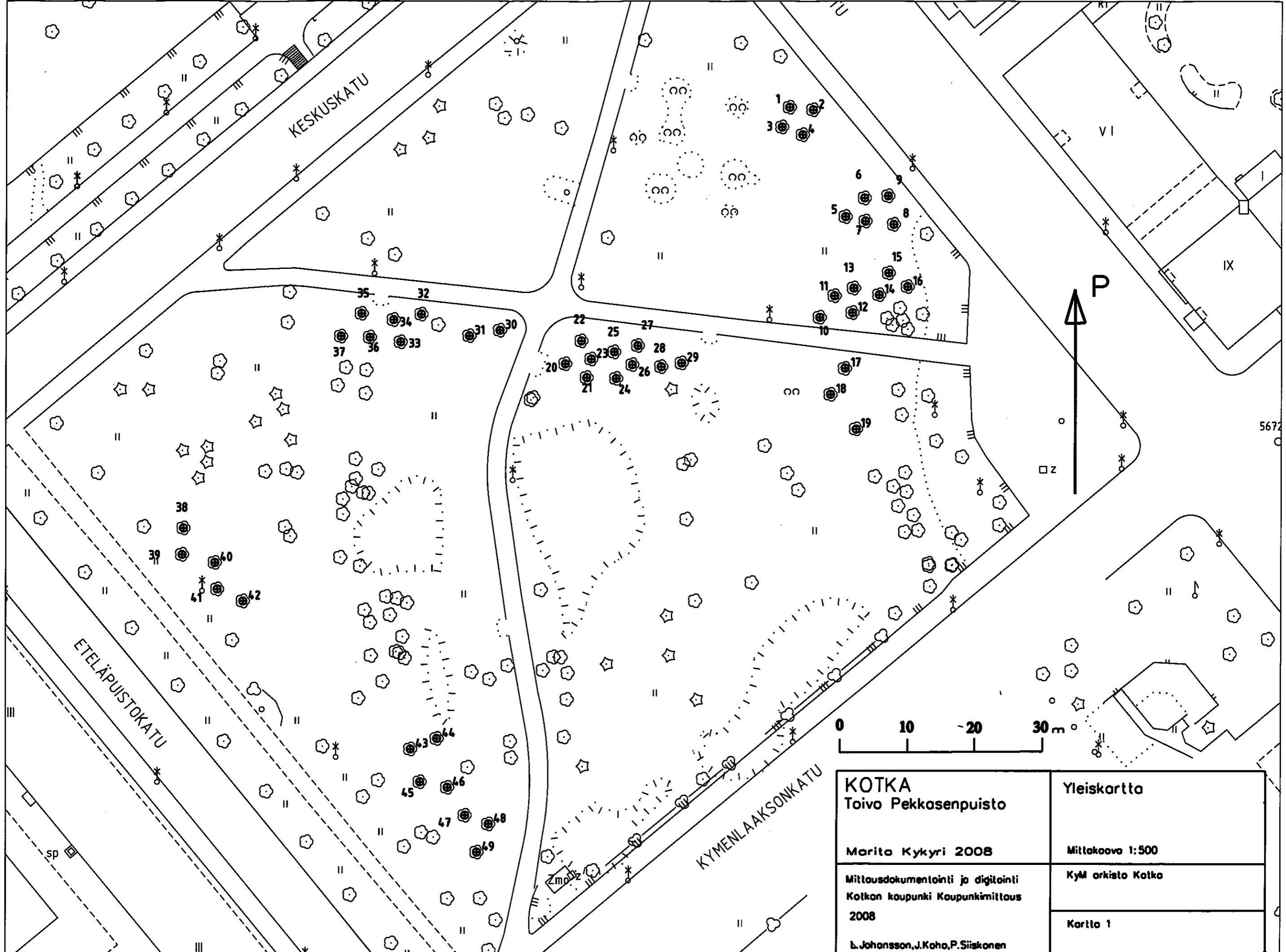
10. LIITELUETTELO

n:o 1 yleiskartta 1:500

n:o 2 diapositiiviluettelo KyM 51678:1-160

n:o 3 löytöluettelo KM 2008091:1-12

Etukannen kuva: Keskuskoulun oppilaat istuttavat kirsikkapuita 23.5. 2008. Kuva KyM/T. Leinonen.

Diapositiivit, Kotka, Toivo Pekkasen puisto 2008

Liite 2

Marita Kykyri

dia 51678:1-160

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	1	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puiston NE-sivusta	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	2	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puisto	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	3	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Koulukadun sivusta	yleiskuva, suunniteltu puiden istutuspaikka	NW-SE	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	4	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puisto NE-sivusta	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	5	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Kymenlaaksonkadun sivusta	yleiskuva, suunniteltu puiden istutuspaikka	NE-SW	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	6	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Kymenlaaksonkadun sivusta	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	7	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puiston S-osa	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	8	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Eteläpuistokadun sivusta	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	9	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Eteläpuistokadun puoli	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	10	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Eteläpuistokadun sivusta	suunniteltu puiden istutuspaikka	N-S	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	11	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	Eteläpuistokadun puoli	suunniteltu puiden istutuspaikka	W-E	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	12	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	N-S	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	13	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	E-W	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	14	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	W-E	M. Kykyri	14.5.	2008	dia	kino
51678	15	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puiden istutuspaikat merkittynä maastoon Koulukadun sivusta	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	16	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 1-4	Koulukadun sivusta	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	17	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutusryhmä 20-29	keskellä puistoa	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	18	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutusryhmä 30-37	keskusta	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	19	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutusryhmä 38-42	Paikat merkattu Eteläpuistokadun sivu	SE-NW	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	20	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutusryhmä 43-49	Kymenlaaksonkadun puoli	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	21	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	yleiskuva	istutuskuopat 1-4, Koulukadun puoli	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	22	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 1	Koulukadun puoli	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	23	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	Koulukadun puoli, W-profiili	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	24	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 2	Koulukadun puoli	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	25	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	Koulukadun puoli, NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	26	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 3	Koulukadun puoli	SE-NW	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	27	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	Koulukadun puoli, NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	28	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 4	Koulukadun puoli	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	29	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	Koulukadun puoli, W-profiili	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	30	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 5-9	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	31	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 5	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	32	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	N-profiili	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	33	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 6	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	34	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	N-profiili	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	35	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 7	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	36	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NE-profiili	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	37	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 8	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	38	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SE-profiili	NW-SE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	39	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 9	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	40	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NE-profiili	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	41	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 1-9	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	42	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 10-16	yleiskuva	W-E	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	43	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	44	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 10	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	45	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	46	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 11	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	47	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	48	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 12	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	49	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	N-profiili	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	50	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 13	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	51	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	N-profiili	S-N	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	52	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 14	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	53	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NE-profiili	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	54	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 15	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	55	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NE-profiili	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	56	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 16	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	57	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NE-profiili	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	58	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	59	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 1-16	Koulukadun sivusta	SW-NE	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	60	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 11-13	Koulukadun sivusta	N-S	M. Kykyri	15.5.	2008	dia	kino
51678	61	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 17-19	Koulukadun sivusta	S-N	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	62	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	N-S	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	63	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 17	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	64	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SE-profiili	SE-NW	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	65	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 18	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	66	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	67	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 19	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	68	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SE-profiili	NW-SE	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	69	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 20	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	70	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	71	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 21	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	72	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	73	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 17-18	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	74	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 20-29	sama	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	75	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 30-37	yleiskuva	W-E	M. Kykyri	16.5.	2008	dia	kino
51678	76	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 22	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	77	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	78	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 23	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	79	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	80	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 24	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	81	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	82	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 25	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	83	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	84	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 26	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	85	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	S-N	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	86	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 27	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	87	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	88	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 28	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	89	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	90	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 29	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	91	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	92	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 30	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	93	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	94	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 31	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	95	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	96	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 30-37	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	97	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	W-E	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	98	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 32	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	99	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	100	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 33	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	101	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	102	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 34	yleiskuva	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	103	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	SW-profiili	NE-SW	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	104	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 35	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	105	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	106	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 36	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	107	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	108	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 37	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	109	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	S-profiili	N-S	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	110	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 35	kivitäyte	S-N	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	111	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	E-W	M. Kykyri	19.5.	2008	dia	kino
51678	112	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 39	kivitäytettä kaivetaan	N-S	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	113	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	114	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 38-42	yleiskuva	W-E	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	115	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	116	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 38	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	117	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	118	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 39	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	119	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	120	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 40	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	121	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	122	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 41	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	123	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	124	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 42	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	125	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	126	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 43	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	127	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	128	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 44	yleiskuva	N-S	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	129	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	N-profiili	S-N	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	130	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 45	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	131	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	132	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 43-44	leikkikentän alueen korotettua maanpintaa	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	133	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	yleiskuva	Eteläpuistokadun entisen leikkikentän korotettua pintaa	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	134	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 39-42	yleiskuva, peitettynä	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	135	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 43-49	yleiskuva, kaivettuna	NW-SE	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	136	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	137	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 46	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	138	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	139	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 47	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino

Päänumero	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
51678	140	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	141	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 48	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	142	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	NW-profiili	SE-NW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	143	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 49	yleiskuva	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	144	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	W-profiili	E-W	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	145	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 30-37	peitettyinä	W-E	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	146	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	147	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuoppa 43	peitetään	N-S	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	148	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	S-N	M. Kykyri	20.5.	2008	dia	kino
51678	149	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puiston keskusta	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	150	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	151	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puisto	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	152	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	153	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutuskuopat 43-49	peitettyinä	NW-SE	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	154	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	155	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	puisto	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	156	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	sama	sama	S-N	M. Kykyri	21.5.	2008	dia	kino
51678	157	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutetut kirsikkapuut 10-16	yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	26.5.	2008	dia	kino
51678	158	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutetut kirsikkapuut 10-19	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	26.5.	2008	dia	kino
51678	159	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutetut kirsikkapuut 17-19	yleiskuva	NW-SE	M. Kykyri	26.5.	2008	dia	kino
51678	160	Kotka	Toivo Pekkasen puisto	istutetut kirsikkapuut 38-42	yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	26.5.	2008	dia	kino

KOTKA, TOIVO PEKKASEN PUISTO 2008
LÖYTÖLUETTELO KM 2008091: 1-12

Liite 3 s.1

KM-numero	Kuoppa:o	Kerrosno:	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
2008091:1	10	1	fajanssi	astia	Kermanvalkoisen fajanssilautasen pala. Lasite molemmin puolin osittain poislohjennut.	1	40x30x4	3
2008091:2	10	1	lasi	pullo	Tummanvihreän (kantti-?)pullon seinämäpala. Lasimassassa ilmakuplia.	1	45x30x40	7
2008091:3	13	2	savi	astia	Vaaleanharmaata slaavilaista keramiikkaa. Massa on hyvin tiivis ja kovaksi poltettu. Paloissa ei ole havaittavissa koristelua. Suurempi paloista on astian suureunapala ja peräisin kulhosta, jonka suureuna taittuu voimakkaasti ulospäin. Pienempi paloista on seinämäpala.	2	70x60x8-14 30x30x6	36 9
2008091:4	13	2	fajanssi	astia	Kermanvalkoisen fajanssilautasen pala. Lasite on osittain poislohjennut.	7	50x25x4-14x11x1	9
2008091:5	24	3	fajanssi	astia	Kermanvalkoisen fajanssikupin paloja. Lasite on osittain poislohjennut.	3	25x25x1-20x15x1	3
2008091:6	25	4	punasavi	astia	Ulkopinnaltaan punaruskeaksi ja sisäpinnaltaan vihreäksi lasitetun astian kaksi seinämäpalaa. Lasite on astian sisäpinnalta tippunut lähes kokonaisuudessaan pois. Astia on ollut pieni ja sylinterimäinen.	2	60x45x6-55x35x5	33
2008091:7	25	4	fajanssi	astia	Valkoisen fajanssin pala. Todennäköisesti pienen tassin pohjasta. Lasite on krakeloitunut ja osittain poislohjennut.	1	40x35x4	3
2008091:8	28	3	savi	astia	Ruskeanharmaata slaavilaista keramiikkaa. Pienempi paloista on suureuna- ja suurempi seinämäpala. Palat ovat koristelemattomia ja niiden molempien ulkopinnalla on mustaa karstaa.	2	40x40x7-10 25x25x8	27
2008091:9	28	3	punasavi	astia	Lasittamaton, vadin tai kulhon suureunafragmentti.	1	35x15x(10)	3

Liite 3 s.2

KM-numero	Kuoppa:o	Kerrosno:	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
2008091:10	30	2	posliini	astia	Koristelemattoman posliinitassin pohjapala, jossa on jäljellä osa jalkarengasta. Väri valkoinen.	1	30x25x4	3
2008091:11	30	2	fajanssi	astia	Kermanvalkoisen fajanssilautasen laitakatkelma. Lasite on molemmin puolin osittain poislohjennut ja krakeloitunut.	1	55x45x4	5
2008091:12	30	2	lasi	pullo	Myrkyinvihreän, sylinterimäisen pullon kylkikatkelma. Lasimassassa on ilmakuplia.	1	70x55x 3-5	19